

Medhold. Vi kunne meget godt erkjende Forslagsstillereis særdeles gode Hensigt med at stille dette Forslag, og vi skulde dobbelt have erkjendt den, dersom det var steet paa et tidligere Stadium; men jeg synes, vi maae vise vor Erkjendtlighed mod ham ved at stemme mod Forslaget, thi derved vise vi, at vi ville arbejde i Fællesskab med ham for at fremme Loven. Thi Forslagsstillereis Hovedformaal maa jo være, haaber jeg, at fremme Loven, det kan umuligt være hans Hensigt at undergrave den ved at faae dette Forslag indvoteret; det er en Umulighed. Jeg troer altsaa, vi skulle vise vor Erkjendtlighed mod Forslagsstilleren ved at hjælpe Loven igjennem, og det gjøre vi ved at votere mod hans Forslag.

Taben: Ja, det kan jeg forstikre den ærede Rigsdagsmand, der i dette Dieblis satte sig, at min Hensigt har aldeles ikke været paa nogen Maade at foreslaae Noget, hvorved Loven skulde hindres i at komme ud, og hvis den høitærede Minister vil sige, at Kongens Veto skulde blive anvendt paa Grund af mit Forslag, saa vil jeg strax tage det tilbage.

Justitsministeren: Det stillede Endringsforslag er efter min Mening aldeles ikke af den Besskaffenhed, at man kan nære nogen Frygt for, at Regjeringen, dersom det blev antaget, af den Grund ikke skulde gaae ind paa Loven. Men der er en anden Grund, hvorfor jeg ikke troede, at det vilde være ønskeligt at vedtage det, og det er fordi det ikke ganske svarer til Lovens øvrige Indhold; men, som sagt, fra Regjeringens Standpunkt kan det ikke i og for sig være noget mod Forslaget.

Ordføreren: Ja, jeg skal blot tillade mig at gjøre opmærksom paa, at Loven kan jo ogsaa blive forhindret fra at komme ud, ikke blot derved, at Regjeringen havde Betænkkelighed ved at tilraade den sanctioneret — saafremt denne Betænkkelighed var tilstede — men ogsaa derved, at dette enkelte Punkt kunde give Anledning til Bannfælgheder i Rigsdagens anden Afdeling, hvilket paa en saa langt

fremrykket Tid vistnok er Noget, man skal vogte sig meget for. Jeg maa derhos tillade mig at gjøre opmærksom paa, at dette Endringsforslag jo ikke giver Vedkommende den mindste Sikkerhed. Det kan ikke komme til Nytte for de Paagjældende, uden at Eieren vil sælge til dem; thi, hvis han ikke ønsker at sælge til de Paagjældende, men vil skaffe en Anden ind paa Gaarden, saa kan han jo sætte den bort til denne Anden, og da indtræder jo det samme Forhold, som efter den nupørende Lovgivning kan indtræde, idet der da kommer en nye Mand ind i Gaarden, som Fæstere af en ganske fremmed Familie; senere kan da Eieren sælge til ham. De Paagjældende kunne saaledes ikke have mindste Nytte af Forslaget, medmindre at Lehns- eller Godsbesidderen virkelig ønsker at sælge. Men har han det Ønske at sælge, saa kan han jo faae en særlig Bevilling til at sælge; det er jo udtrykkelig reserveret i Loven, som ogsaa den høitærede Justitsminister gjorde opmærksom paa. Altsaa, der kan ikke opnaaes nogen virkelig Gavn ved dette Forslag, men derimod kan det virke Noget til, at Forholdene ikke saa hurtigt løse sig ved Overgangen til Selveiendom, som naar man ikke vedtager det. Naar nemlig en Concurrent, som den her omhandlede ønsker Gaarden, og Lehnsbesidderen søger at undgaae et saadant Salg, saa er det jo det Allersimpleste, at han skynder sig saameget han kan med at afhænde den til den nærværende Fæstere, thi denne kan da saa igjen sælge f. Ex. til sin Broder eller arrangere det ved et fælles Overlag af Familien. Det er den allernermeste Maade, hvorpaa alle disse Forhold kunne ordnes og bringes til den fuldkomneste Gavn for den hele Familie, at Stederne jo før jo heller gaae over i de nærværende Fæstereis Hænder som Selveiendom, thi saa vil Familien vel vide tilstrækkeligt at komme ud af, hvorledes Forholdet skal ordnes. Men dertil vil man meget bedre arbejde hen ved at forkaste Forslaget, end ved at vedtage det.